

RP 34/2016 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av bilskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att bilskattelagen ändras. Beskattningsförfarandet i fråga om leasing- och hyrbilar som ska användas i Finland under en bestämd tid ändras. I samband med den första registreringen av leasing- eller hyrbilar ska det bli möjligt att på förhand ansöka om återbäring av bilskatt vid utförsel. Den skatt som återbetalas på förhand beräknas schablonmässigt utifrån den genomsnittliga värdeminskningen för fordon. När återbäringen dras av från den påförda bilskatten betalas endast den del av skatten som hänför sig till den tid fordonet ska användas i Finland. När fordonet förs ut ur landet efter att hyresavtalet löpt ut, utjämnas den schablonmässigt beräknade förskottsåterbäringen till det verkliga skattebelopp som motsvarar fordonets restvärde vid tidpunkten för utförseln.

Det avdrag på 300 euro som görs vid återbäring av bilskatt vid utförsel slopas, och det minsta belopp som återbärs sänks till 500 euro. Villkoren för återbäring vid utförsel ändras också på vissa andra punkter.

Dessutom ska till lagen fogas bestämmelser om elektronisk delgivning av beslut. Skattemyndigheten ska få en mera omfattande fullmakt att bestämma hur bilskattedeklaration ska lämnas.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2017.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
1.1 Nationell lagstiftning	3
1.2 Europeiska unionens lagstiftning och rättspraxis.....	6
1.3 Beskattningen av leasingbilar i vissa andra länder	7
1.4 Praxis.....	8
1.5 Bedömning av nuläget	9
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN.....	10
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	12
3.1 Ekonomiska konsekvenser	12
3.2 Konsekvenser för företagen	14
3.3 Konsekvenser för myndigheterna	14
3.4 Konsekvenser för miljön och samhället.....	15
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	15
DETALJMOTIVERING	17
1 LAGFÖRSLAG	17
2 IKRAFTTRÄDANDE	21
LAGFÖRSLAG	22
Lag om ändring av bilskattelagen	22
BILAGA	25
PARALLELLTEXT	25
Lag om ändring av bilskattelagen	25

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Nationell lagstiftning

Bilskatt för nya personbilar och paketbilar tas ut enligt en viss procent av bilens beskattningsvärde. Procenttalet fastställs i en skattetabell som utgör bilaga till bilskattelagen (1482/1994). Skatteprocenten är beroende av fordonets specifika koldioxidutsläpp. Om uppgifter om utsläppen inte finns tillgängliga fastställs procenten på grundval av fordonets totalmassa och drivkraft. Beskattningsvärdet för ett fordon är fordonets allmänna värde i detaljhandeln inklusive skatter. Med ett fordons allmänna värde i detaljhandeln avses det pris som ett likadant fordon allmänt betingar om det säljs som skattepliktigt på marknaden i Finland till en köpare som är konsument, vid en tidpunkt då fordonet anmäls eller borde ha anmälts till beskattning. Om något värde baserat på allmänna försäljningspriser inte finns att tillgå, bestäms det allmänna värdet i detaljhandeln utifrån det pris som likadana fordon allmänt saluförs till, minskat med ett belopp motsvarande sedvanliga prisnedsättningar. Beskattningsvärdet är det vid beskattningstidpunkten rådande allmänna konsumentpriset inklusive samtliga skatter. Det allmänna konsumentpriset fastställs utifrån prisuppgifter från marknaden i Finland. Beskattningsvärdet baseras inte på fordonets konkreta pris, som till exempel priset i detaljhandeln eller köpspriset i utlandet.

Allt det som fordonets köpare direkt eller indirekt betalar som vederlag för fordonet till säljaren eller till tredje part anses ingå i fordonets allmänna värde i detaljhandeln. Sedvanliga finansieringskostnader och sedvanliga kostnader för leverans av fordonet till kunden upp till högst 600 euro räknas dock inte in i fordonets värde. I det allmänna värdet i detaljhandeln inkluderas all utrustning som hör till fordonet när det säljs till köparen. När beskattningsvärdet för ett fordon fastställs anses till fordonet höra åtminstone den funktionsdugliga utrustning som krävs för att fordonet ska kunna godkännas för trafik, samt sådan annan utrustning som enligt typgodkännandet eller enligt utredning publicerad i det land där fordonet är tillverkat hör till dess standardutrustning. När det på det allmänna värdet i detaljhandeln baserade beskattningsvärdet för nya fordon fastställs tas så kallade handelspositioner till hjälp. Importören eller tillverkaren av en ny fordonmodell som kommer ut på marknaden ska, om de säljer modellen i form av affärsverksamhet, innan de avger en skattedeklaration till Tullen uppge det pris till vilket fordonmodellen allmänt utbjuds till försäljning i Finland. Tullen fastställer beskattningsvärdet för nya fordon inom varje handelsposition. Handelspositionerna bildas på marknadsvillkor och på kommersiella grunder. Tullen fastställer beskattningsvärdena också för andra fordon än sådana som förs in i landet på kommersiella grunder.

Bilskatten för fordon som beskattas som begagnade fastställs enligt den lägsta skatt som återstår för ett i Finland registrerat fordon som betraktas som likadant. Det allmänna värdet i detaljhandeln fastställs också för begagnade fordons del utifrån prisuppgifter på marknaden. Värdet bestäms utifrån den allmänna prisnivån och till exempel inte utifrån ett enskilt försäljningsfall. Det är motiverat för att säkerställa att alla skattskyldiga bemöts rättvist. Värdet påverkas dock också av fordonets specifika egenskaper, och utredningar som den skattskyldige lägger fram om fordonets värde tas i beaktande vid bestämningen av fordonets värde. Tullen bedömer hur fordonets skick påverkar värdet. Om det på grund av otillräckliga marknadsuppgifter inte går att bestämma beskattningsvärdet på ett begagnat fordon, kan värdet i stället bestämmas på basis av det allmänna värdet i detaljhandeln för ett motsvarande nytt fordon. Fordonets värde sänks då på grund av åldern med en procent per månad av det restvärde som beräknats till slutet av den föregående månaden. För enskilda modeller kan ett avvikande kalkylerat belopp för värdeminskningen tillämpas, i det fall att det på basis av det statistiska materi-

RP 34/2016 rd

alet om marknadsuppgifterna är motiverat att avvika från standardminskningen på en procent men det allmänna värdet i detaljhandeln likväl inte kan fastställas.

Bilskatten ska betalas av den som i fordonstrafikregistret, nedan *registret*, antecknas som fordonets ägare. Vid köp på avbetalning är den skattskyldige dock köparen, som antecknas i registret som fordonets innehavare. Om bilen införs eller tillverkas av ett av Tullen godkänt registrerat ombud, svarar denne för bilskatten i stället för ägaren eller innehavaren. Den i registret antecknade ägaren är dock i andra hand ansvarig för skatten, såvida ägaren inte påvisar att bilskattens belopp har betalats till det registrerade ombudet eller dennes representant.

Den beskattningsbara händelsen vid bilbeskattning är i regel registreringen eller ibruktagandet av fordonet. Grunderna för den skatt som påförs fordonet bestäms utifrån tidpunkten för den händelse som beskattas. Eftersom en skattskyldig som inte har status som registrerat ombud måste lämna in en bilskattedecklaration och betala skatten innan fordonet registreras eller tas i bruk, har för dessa skattskyldigas del tidpunkten för bilskattedecklarationen i praktiken blivit den viktigaste tidpunkten för bestämmande av grunderna för skatten. En oregistrerad skattskyldig ska betala bilskatten inom den fastställda tidsfristen. Fordonet kan inte antecknas i registret förrän skatten är betald.

Som registrerat ombud kan godkännas en importör eller tillverkare av fordon som utövar regelbunden affärsverksamhet och som är tillförlitlig och kan lämna bilskattedecklateringar i elektronisk form till Tullen. Ett registrerat ombud ska ställa sådan säkerhet som Tullen fordrar, så att skatteinflödet kan säkerställas i tillräcklig grad och så att fordonet kan registreras och tas i bruk redan innan beskattningen fastställts och skatten betalats. För varje deklarationsperiod som bestäms av Tullen ska det registrerade ombudet anmäla de fordon till beskattning som under perioden registreras eller tas i bruk. Tullen har bestämt om tre deklarationsperioder i varje kalendermånad. Ett registrerat ombud ska för varje period lämna en bilskattedecklaration i maskinläsbar form senast på den tionde dagen efter periodens utgång. För varje fordon skickar Tullen ett elektroniskt beskattningsbeslut till den skattskyldige. Beslutet är samtidigt en räkning och för beskattningsperioden görs en specificering som tillställs ombudet efter periodens utgång. Räkningen förfaller till betalning inom 25 dagar från periodens utgång.

Huvudregeln är att bilskatten, som är en skatt av engångsnatur, ska betalas till fullt belopp när det beskattningsbara fordonet första gången börjar användas i Finland eller när det registreras i Finland. Den som använder ett fordon och är stadigvarande bosatt i Finland ska enligt 8 § i fordonslagen (1090/2002) registrera fordonet i det finländska registret. Av det följer huvudregeln att registrering och betalning av bilskatten är förutsättningar för användning av fordonet, när det är frågan om någon som är stadigvarande bosatt i Finland.

Bilskattelagen anger ett flertal undantag som tillåter att fordonet tillfälligt kan användas skattefritt. I dessa fall föreligger inte heller registreringskyldighet. I 2 § i bilskattelagen föreskrivs om skattefri användning av så kallade turistbilar. Där sägs att om en fysisk person som är stadigvarande bosatt i en annan stat än Finland temporärt till landet för in ett fordon som är registrerat i en annan stat än Finland och använder det enbart för sina egna behov under en sammanhängande eller inte sammanhängande tid av högst sex månader inom loppet av en tolvmånadersperiod, betraktas detta inte som skattepliktig användning av fordon, förutsatt att användningen inte har samband med att fordonet köps till Finland. På ansökan kan Tullen på de villkor som den bestämmer förlänga den fastställda tiden för tillfällig användning med högst ett år. Ansökan om förlängning ska göras innan tiden löper ut. Ett turistfordon som temporärt har införts i landet får inte säljas, hyras ut eller på något annat sätt överlåtas och inte heller överlämnas för att begagnas av någon som är stadigvarande bosatt i Finland, om inte bilskatt har betalats för fordonet.

RP 34/2016 rd

Med stöd av 35 a § i bilskattelagen får fordon som avses bli registrerade i Finland användas i högst tre månader utan att skatt betalas, förutsatt att en anmälan om ibruktagande för fordonet har lämnats in till tullmyndigheten innan fordonet börjar användas i Finland. Den av tullen bestyrkta anmälan om ibruktagande ska finnas med i fordonet då det används. Rätten att använda fordonet upphör om en bilskattedecklaration för fordonet inte avges inom fem dagar från det att anmälan om ibruktagande lämnats in. Rätten att använda fordonet skattefritt upphör också på bilskattens förfallodag, eller den dag då beskattningen återkallas.

I 34 b och 34 c § i bilskattelagen föreskrivs om rätten för en person som är stadigvarande bosatt i Finland att temporärt använda tjänstebil för trafik i Finland utan att betala skatt.

Enligt 35 c § i bilskattelagen får en fysisk person som är stadigvarande bosatt i Finland, utan att betala skatt tillfälligt använda ett importerat fordon för sina egna behov utan avbrott högst 14 dagar en gång per kalenderår, om fordonet är registrerat i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Tidsfristen gäller också andra personer som hör till samma familj och tillfälligt använder fordonet i Finland. En anmälan om tillfällig användning ska lämnas in till Tullen innan fordonet börjar användas i Finland. Den av Tullen bestyrkta anmälan ska medföras när fordonet används.

Bilskattelagen innehåller dessutom bestämmelser om temporär skattefri användning i samband med service och reparation, förflyttningar, tävlingsbruk och vissa andra situationer.

Enligt 34 d § i bilskattelagen återbetalas bilskatt om ett i Finland beskattat fordon förs ut ur landet för permanent bruk någon annanstans. Vid utförseln återbärs ett belopp som uppbärs för ett likadant fordon om det beskattas som begagnat vid den tidpunkt då fordonet anmäls för utförsel från Finland och användningen av fordonet i Finland upphör. I samband med återbäring vid utförsel bestäms fordonets värde på samma sätt som vid första beskattning av fordonet. Det belopp som ska återbäras minskas med 300 euro för administrationskostnader. Efter detta avdrag måste återbäringen uppgå till minst 1 000 euro för att återbäringen ska betalas ut.

Rätt att få återbäring vid utförsel har fordonets ägare. Ägaren kan vara en fysisk person eller ett företag. Ägaren behöver inte vara den i vars namn fordonet tidigare beskattats och som betalat skatten. Återbäring vid utförsel förutsätter inte att äganderätten överförs utan kan komma i fråga till exempel vid flytt till utlandet. Enligt ikraftträdandebestämmelsen för 34 d § i bilskattelagen beviljas återbäring vid utförsel endast för fordon för vilka den första dagen för bestämmande av skatten infaller den 1 april 2009 eller senare. Återbäring vid utförsel beviljas inte heller om det har förflutit 10 år eller mera från det första ibruktagandet av fordonet. Ett villkor för återbäring är att fordonet har avställts från trafik i Finland därför att det ska föras ut ur landet och att en registeranmälan om avställning har gjorts hos registermyndigheten. Fordonet måste registreras permanent utomlands för att återbäringen vid utförsel ska betalas. Ansökan om återbäring ska göras innan fordonet förs ut ur landet. Den som ansöker om återbäring ska ge Tullen tillfälle att inspektera fordonet innan det förs ut.

Ränta på återbäring vid utförsel betalas i de fall där fordonet förts in i Finland endast för tidsbunden användning och användningstiden har bestämts innan fordonet förts in. Räntan beräknas från tidpunkten för betalning av bilskatten till utbetalningen av återbäringen, men dock maximalt för den fastställda användningsperioden.

Enligt mervärdesskattelagen (1501/1993) utgör bilskatt inte grund för mervärdesskatt på försäljning när en mervärdesskattskyldig säljare inte registrerar fordonet i eget namn för eget bruk utan fordonet registreras direkt i konsumentens namn. I de fall där fordonet registreras i ett mervärdesskattskyldigt företags namn för användning i affärsverksamheten, ingår bilskatten som kostnad för de mervärdesskattepliktiga prestationer som tas ut vid försäljning av de

nyttigheter i vars produktion fordonet har använts. Om företaget senare säljer fordonet ingår den återstående bilskatten i det mervärdesskattepliktiga försäljningspriset.

Mervärdesskatten för hyres- och leasingtjänster som gäller fordon betalas till Finland, om tjänsten har sålts i Finland. En tjänst som överlåtits till en näringsidkare har enligt huvudregeln sålts i Finland om den överläts till ett till köparen hörande fast driftställe i Finland eller om köparen har etablerat sätet för sin ekonomiska verksamhet här. En kortvarig, högst 30 dagar pågående transportmedelsuthyrning har skett i Finland om transportmedlet överläts till köparen för användning här. Annan transportmedelsuthyrning än kortvarig uthyrningstjänst som överläts till annan än näringsidkare har sålts i Finland om köparen har etablerat sig här eller har sin hemort eller stadigvarande boningsort här.

1.2 Europeiska unionens lagstiftning och rättspraxis

Bilskatten är en nationell skatt som inte har harmoniserats genom Europeiska unionens (EU) lagstiftning. Vid beskattning av bilar måste likväl bestämmelserna i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nedan *FEUF*, beaktas. Bilbeskattningen berörs i synnerhet av förbudet mot skattediskriminering i artikel 110 i FEUF. I fördraget finns också bestämmelser som ska säkerställa friheten att tillhandahålla tjänster från ett annat medlemsland. Med stöd av artiklarna 56–62 i FEUF förbjuds inskränkningar i friheten att tillhandahålla tjänster inom unionen beträffande medborgare i medlemsstater som har etablerat sig i en annan medlemsstat än mottagaren av tjänsten. En inskränkning kan vara godtagbar på grund av undantagsåtgärder som avses i artikel 52.1 i FEUF eller om det är motiverat av tvingande skäl som rör allmänna intressen. Inskränkningen får dock inte strida mot proportionalitetsprincipen. Europeiska unionens domstol har avgjort ett flertal mål om friheten att tillhandahålla tjänster och registrerings-skatter i olika medlemsländer.

Domstolen gav 1999 ett avgörande (mål C-451/99, *Cura Anlagen*) som gällde friheten att tillhandahålla tjänster. Ett tyskt leasingbolag tillhandahöll ett i Österrike verksamt bolag en bil som var registrerad i Tyskland. Unionsdomstolen slog fast att det i ett sådant fall, där ett fordon som leasats av ett bolag med säte i en annan medlemsstat faktiskt brukas i den andra medlemsstaten, får den sistnämnda medlemsstaten förutsätta att fordonet ska registreras på dess territorium. Den tidsfrist på tre dagar som den österrikiska lagstiftningen föreskriver för registrering ansågs dock vara oskäligt kort. Domstolen tog dessutom ställning till kraven på att det leasade fordonet försäkras, besiktigas och beskattas i den medlemsstat där det är avsett att brukas. Enligt domstolen kunde registrering inte förutsätta att det för fordonet i Österrike betalas en skatt vars storlek inte är beroende av hur länge fordonet är registrerat i den staten.

I ett beslut från 2006 (mål C-435/04, *Leroy*) ansåg unionsdomstolen att unionsbestämmelserna för att säkerställa friheten att tillhandahålla tjänster inte utgjorde hinder för Belgiens nationella lagstiftning, som förbjöd en i Belgien bosatt och arbetande person att i Belgien bruka ett fordon som personen hade hyrt av ett leasingbolag med säte i en annan medlemsstat, då fordonet inte var registrerat i Belgien.

Domstolen har i tre fall som rör Nederländerna behandlat skattskyldighet för en person som är bosatt i eller etablerat sig i en medlemsstat för en bil som leasats i en annan medlemsstat. I ett beslut 2006 (mål C-245/05, *van de Coevering*) liksom i ett beslut 2008 (mål C-42/08, *Ilhan*) konstaterade domstolen att bestämmelserna om friheten att tillhandahålla tjänster utgör hinder för att tillämpa nationell lagstiftning enligt vilken det påförs full registrerings-skatt för ett fordon som hyrts i en annan medlemsstat utan hänsyn till löptiden av hyreskontraktet för fordonet och utan hänsyn till hur länge fordonet används för trafik i det aktuella landets vägnät. I ett beslut från 2010 (mål C-91/10, *VAV*) konstaterade domstolen att nationell lagstiftning står i konflikt med friheten att tillhandahålla tjänster också när registrerings-skatten i dess helhet tas

ut så att det i förhållande till användningstiden överskjutande beloppet betalas tillbaka utan ränta när användningen av fordonet i medlemsstatens vägnät upphör.

Kommissionen har hos unionsdomstolen väckt talan mot Irland gällande beskattning av leasingbilar (mål C-552/15, *kommissionen mot Irland*). Kommissionen yrkar att domstolen ska fastställa att Irland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 56 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt genom att ta ut hela registreringsavgiften när en person med hemvist i Irland registrerade ett motorfordon som hyrts eller leasats i en annan medlemsstat, utan att beakta användningens längd eller om fordonet är avsett att användas permanent i huvudsakligen Irland. Enligt kommissionen uppställer Irlands lagstiftning sådana villkor för avgiftens återbetalning som går utöver det som är absolut nödvändigt och proportionerligt. Kommissionen påstår att Irlands avgiftssystem medför ett oproportionerligt betalningsflöde och en oproportionerlig finansiell börda för personer som är bosatta i Irland och som avser att importera hyrda eller leasade bilar under en viss begränsad tid. Det gör det betydligt svårare och dyrare att hyra och leasa bilar i andra medlemsstater än att hyra eller leasa bilar hos företag som är etablerade i Irland.

Vid domstolen är dessutom anhängig en begäran om förhandsavgörande (mål C-249/15) gällande beskattningen av leasingbilar i Danmark. De frågor som ställs i begäran om förhandsavgörande syftar till att utreda om ett leasingfordon kan brukas på en medlemsstats territorium medan de nationella myndigheterna behandlar en ansökan om godkännande av betalning av proportionell registreringsavgift. Dessutom utreds det förfarande med förhandsgodkännande som de danska myndigheterna förutsätter innan fordonet tas i bruk.

1.3 Beskattningen av leasingbilar i vissa andra länder

I vissa medlemsstater i EU avviker beskattningen av leasingbilar som förs in i landet för tidsbunden användning inte från beskattningen av andra fordon. I till exempel Irland och Portugal kan man ansöka om återbäring vid utförsel av leasingbilar när fordonet permanent förs ut ur landet. Till skillnad från i Finland betalas i dessa länder dock inte ränta på återbäringen. I Irland tas dessutom en administrativ avgift på 500 euro ut i samband med återbäring vid utförsel. Europeiska kommissionen har lämnat Finland och även Irland, Grekland och Ungern ett motiverat yttrande om beskattningen av leasingfordon. Kommissionen anser att endast en i förhållande till användningstiden proportionell andel bilskatt ska tas ut när en person bosatt i Finland registrerar ett fordon som hyrts i en annan medlemsstat, i det fall att den exakta varaktigheten av användningen kan fastställas, till exempel på grundval av ett leasing- eller hyresavtal.

En mot användningstiden proportionell registreringsbeskattning av leasingbilar tillämpas åtminstone i Danmark och Nederländerna. I Norge bereds motsvarande ändringar till följd av krav från Europeiska frihandelssammanslutningens (EFTA) tillsynsorgan.

Danmark har en proportionell beskattning som går ut på att ett fordon som leasats i ett annat land för en bestämd tid påförs bilskatt till ett belopp som motsvarar två procent av full bilskatt för de tre första månaderna, varefter skatten är en procent under följande 33 månader och en halv procent för den tid som överskrider 33 månader. I samband med betalningen av skatten tas ränta ut för den del för vilken full skatt inte har tagits ut. När leasingperioden löper ut kan leasingbolaget föra ut bilen ur landet utan skattepåföljder eller alternativt kräva att bilens beskattningsvärde fastställs utifrån tidpunkten för utförseln, varvid den tidigare, schablonmässigt beräknade värdeminskningen utjämnas för att motsvara den faktiska återstående skatten vid tidpunkten för utförseln. Om leasingbolaget inte för ut bilen ur landet utan till exempel avser att sälja den i Danmark, kan bolaget betala den del av det fulla skattebeloppet som inte betalts i samband med registreringen.

I Nederländerna kan fordonets innehavare i samband med bilskattedeklarationen ansöka om återbäring av bilskatt för ett hyrt fordon. Ett villkor för återbäring är att fordonet hyrts i en annan medlemsstat för användning i Nederländerna i högst fyra år. Återbäringen beräknas utifrån fordonets värdeminskning och dras av från den skatt som ska betalas. Om fordonet inte förs ut ur landet inom fyra år ska dock full bilskatt betalas.

1.4 Praxis

Med leasing avses långvarig hyra av anläggningstillgångar. Den vanligaste formen av leasing av bilar är serviceleasing, som innebär att leasingbolaget bär risken för fordonets restvärde när avtalsperioden löper ut. Den fasta månadsavgiften inkluderar då till exempel kilometerservice och ett avtalat antal körkilometrar. Vid finansieringsleasing avtalas vanligtvis på förhand fordonets restvärde vid leasingtidens utgång. Avtalet omfattar i regel ingen kilometerbegränsning och kunden svarar för kostnaderna för service och drift av fordonet. När avtalet löper ut söker kunden en köpare till bilen och svarar alltså för restvärdesrisken. Flertalet av leasingbilarna går till företag. Andelen privat leasing är mycket liten i Finland.

Något mindre än 67 000 av alla registrerade bilar är leasade. Cirka 52 000 är personbilar och cirka 14 000 paketbilar. Leasingbilarnas andel av de nästan tre miljoner person- och paketbilar som används i trafik utgör cirka två procent.

Varje år registreras ungefär 100 000—120 000 nya personbilar. Enligt en uppskattning gjord på basis av Tullens och Trafiksäkerhetsverkets uppgifter registreras cirka 17 000—20 000 av dessa för leasingbruk. Av alla nya personbilar är alltså cirka en sjättedel leasingbilar. Leasingavtalen för personbilar löper oftast på tre år och bilarna är i genomsnitt 1,7 år gamla. Dessutom registreras årligen 4 000—5 000 personbilar för kortvarig uthyrning.

Personbilar som används för leasing har i genomsnitt ett specifikt koldioxidutsläpp på 129 gram per kilometer och den genomsnittliga bilskatteprocenten är därmed 21,7. I genomsnitt betalas cirka 7 900 euro i bilskatt för personbilar i leasingbruk.

Varje år registreras 10 500—11 500 nya paketbilar, av vilka cirka 3 000 registreras för leasingbruk. Medelåldern för paketbilar i leasingbruk är något äldre än för personbilar, dvs. 2,5 år. De används för leasing i cirka 5 år, vilket också är längre än för personbilar. I genomsnitt betalas 5 700 euro i bilskatt för paketbilar i leasingbruk. Det genomsnittliga utsläppet för leasingpaketbilar är 187 gram koldioxid per kilometer.

År 2015 togs 888 miljoner euro ut i bilskatt. Av detta var leasingbilarnas andel cirka 17 procent, dvs. ungefär 150 miljoner euro.

År 2014 söktes återbäring av bilskatt vid utförsel för något över 200 bilar. Under året betalades cirka 1,7 miljoner euro i återbäring, varav leasingbilarnas andel uppskattas till cirka 600 000 euro.

Värdet på till exempel ett leasingfordon som förts in i Finland för tidsbunden användning och för vilket betalats 7 900 euro i bilskatt minskar under en tre år lång leasingperiod med i genomsnitt 33 procent. Den återstående bilskattens andel av bilens värde är vid utgången av leasingperioden alltså cirka 5 300 euro. När bilen förs ut ur Finland får den som för ut bilen tillbaka den återstående skatten minskad med 300 euro. Återbäringen vid utförsel är då 5 000 euro och bilens mot användningstiden proportionella skatt 2 900 euro. På återbäringen betalas dessutom en ränta som motsvarar Finlands Banks referensränta.

1.5 Bedömning av nuläget

Bilskatten är en skatt av engångsnatur. Den ska betalas till fullt belopp för fordon som tas i bruk eller registreras i Finland, och vid den första beskattningen beaktas inte hur länge fordonet brukas eller är registrerat. På fordon som leasats i utlandet för användning i Finland tillämpas i huvudsak samma regler som på andra fordon. Kravet att fordon som leasats i utlandet registreras i Finland är i linje med unionsdomstolens praxis.

Vid beskattningen av begagnade importfordon utgår EU-rätten från att den i fordonets värde ingående skatten minskar i samma proportion som fordonets värde. Det har ansetts att återbäringen vid utförsel motsvarar den mot användningstiden proportionella bilbeskattning som unionsdomstolens rättspraxis kräver, eftersom man kan återfå den andel av bilskatten som återstår i fordonets värde när den bestämda tid som fordonet används i Finland har löpt ut. Den skatt som ska betalas är således det belopp som motsvarar användningen av fordonet i Finland. Den ränta som betalas på återbäringen vid utförsel gottgör dessutom den kapitalkostnad som uppstått vid betalningen av bilskatten i dess helhet.

Bestämmelsen om återbäring vid utförsel fogades till bilskattelagen den 1 april 2009. Bakgrunden till lagändringen var att kommissionen gett Finland ett motiverat yttrande där den ansåg att det stred mot reglerna om fri rörlighet för tjänster att bilskatten måste betalas till fullt belopp oberoende av hur långt leasingavtalet är. Kommissionen avslutade överträdelseförfarandet gällande beskattningen av leasingbilar när systemet med återbäring vid utförsel infördes 2010.

Kommissionen inledde dock i april 2013 ett så kallat EU Pilot-förfarande, där Finland uppmanades bekräfta att landet beaktat den nya rättspraxis unionsdomstolen anammat i samband med målet C-91/10, VAV. Efter en ändring av bilskattelagen som trädde i kraft i början av 2015 betalas ränta på återbäringen vid utförsel. Kommissionen ansåg dock att lagändringen inte var tillräcklig, utan inledde ett nytt överträdelseförfarande och gav i juli 2014 Finland en officiell anmärkning angående beskattningen av leasade bilar. I februari 2015 tillställde kommissionen Finland ett motiverat yttrande i ärendet. Kommissionen anser att Finland inte uppfyllt åtagandena i artiklarna 56—62 i FEUF om skydd för friheten att tillhandahålla tjänster, eftersom Finland tar ut full registreringsskatt för registrering av motorfordon som en finländsk medborgare leasat utomlands, även om fordonet inte är avsett att användas och inte heller används permanent huvudsakligen i Finland. Vidare anser kommissionen att det avdrag på 300 euro som i Finland görs vid återbäring vid utförsel i vissa fall kan jämföras med en inskränkning av friheten att tillhandahålla tjänster.

Den finländska bilskatten för fordon som används under en bestämd tid är lika stor i Finlands nuvarande system som i det alternativ som innebär att den tidsbundna användningen beaktas på det sätt kommissionen kräver redan vid den första beskattningen. Dessutom utjämnar bestämmelsen om ränta vid återbäring vid utförsel skillnaden mellan de båda förfarandena vid finansiering av bilskatten. Kommissionens yrkande kan alltså i första hand anses gälla tidpunkten för den till användningstiden proportionella skattefördelen för leasing- och hyrbilar som är avsedda för tidsbunden användning.

Efter att ha studerat synpunkterna i kommissionens motiverade yttrande meddelade regeringen att den är redo att bereda en ändring av lagstiftningen så att bilskattens belopp blir proportionellt mot hyres- eller leasingavtalets varaktighet redan vid den första beskattningen, när ett motorfordon som hyrs utomlands för tidsbunden användning i Finland registreras.

De gällande reglerna om återbäring vid utförsel tillåter en mot användningstiden proportionell skatt för leasing- och hyrbilar som förs in i Finland för tidsbunden användning, men förfaran-

det tillämpas inte allmänt. Bilbranschen har kritiserat återbäringen vid utförsel för att det är ett långsamt och arbetsdrygt förfarande. I synnerhet har kravet att fordonet ska registreras utomlands ansetts bromsa upp och försvåra erhållandet av återbäring. I dag är återbäringsförfarandet i praktiken tvådelat, eftersom ansökan om återbäring ska göras innan fordonet förs ut, medan återbäringen kan betalas först när den sökande kan visa att fordonet registrerats utomlands.

Av skäl som anknyter till övervakningen och administrationen behövs dock fortfarande de flesta villkor och begränsningar som ställs upp för återbäring vid utförsel. Kravet på trafikduglighet och begränsning av återbäring till fordon som är under tio år gamla dämpar till exempel exporten av gamla eller skrotfärdiga bilar som är skadliga ur miljösynpunkt.

Rätten att ta ut bilskattens andel utan mervärdesskatt gäller endast försäljning av nya bilar till köpare i vars namn bilen registreras första gången. På senare försäljningar av bilen tillämpas den allmänna bestämmelsen om mervärdesskattegrunden, enligt vilken mervärdesskattegrunden är det pris inklusive alla pristillägg som tagits ut av köparen. Det innebär att om mervärdesskatt ska betalas för försäljning av en begagnad bil, ska också den kalkylerade andelen av bilskatten som ingår i försäljningspriset räknas in i mervärdesskattegrunden. Det är en följd av att bilskatten i dessa fall, till skillnad från vad som är fallet vid normal försäljning av nya fordon till konsumenter, inte kan anses vara en mervärdesskattefri genomgångspost som ska betalas för konsumentens räkning. Om ett fordon som varit i leasingbruk förs in i Finland, ska denna dolda skatt inte betalas i Finland. Mervärdesskatten bestäms då enligt bestämmelserna i försäljningslandet.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Syftet med propositionen är att säkerställa att bilbeskattningen inte ställer hinder för friheten att i en annan medlemsstat tillhandahålla leasing- och hyrbilstjänster för användning i Finland. Avsikten är dock att ändra skattesystemet rättvist, så att samma bestämmelser gäller också leasing- och hyrbilstjänster som tillhandahålls av inhemska företag.

Det föreslås att beskattningen av fordon som utifrån ett leasing- eller hyresavtal endast är avsedda för tidsbunden användning i Finland ändras så att bilskatten redan vid den första beskattningen blir proportionell mot den tid fordonet används i Finland. Det ska enligt förslaget göras så att återbäring vid utförsel kan sökas på förhand i samband med den första beskattningen av fordonet och så att förskottsåterbäringen dras av från den bilskatt som påförs.

Förskottsåterbäringen beräknas schablonmässigt på basis av fordonets genomsnittliga värdeminskning. Värdeminskningen måste beräknas schablonmässigt, eftersom man vid den första beskattningen av fordonet ännu inte känner till dess verkliga värde vid den uppgivna tidpunkten för utförseln. Det schablonmässiga sättet att beräkna förskottsåterbäringen är det samma som tillämpas för att fastställa beskattningsvärdet för begagnade fordon som förts in och för vilka det på grund av bristfälliga marknadsuppgifter inte går att tillförlitligt fastställa det allmänna värdet i detaljhandeln för ett motsvarande fordon. Den schablonmässigt beräknade förskottsåterbäringen fastställs så att man från det allmänna värdet i detaljhandeln för en ny bil drar av tre procent för den månad bilen tas i bruk, två procent för de två följande månaderna och därefter en procent per månad av det restvärde som beräknats till slutet av den föregående månaden. Beräknat på så sätt uppgår förskottsåterbäringen till 85 procent av den fulla bilskatten, om fordonet används i Finland i ett år. På motsvarande sätt är förskottsåterbäringen 75 procent av full bilskatt vid en användningstid på två år och 67 procent vid en användningstid på tre och 59 procent av full bilskatt vid en användningstid på fyra år. Om till exempel en viss bilmodells värdeminskning avviker klart från genomsnittet kan tullen tillämpa ett förskottsåterbäringsbelopp som avviker från huvudregeln. Om ett begagnat hyrfordon förs in i

RP 34/2016 rd

Finland beräknas inte förskottsåterbäringen på ett nytt fordonets allmänna värde i detaljhanden, utan på det skattebelopp som skulle tas ut för ett begagnat fordon.

När fordonet förs ut ur landet efter att hyresavtalet löpt ut, utjämnas den schablonmässigt beräknade förskottsåterbäringen till det verkliga skattebelopp som motsvarar fordonets restvärde vid tidpunkten för utförseln. Den skattskyldige får då en större återbäring om bilens verkliga värde vid tidpunkten för utförseln överskrider det schablonmässigt beräknade värdet efter värdeminskning. Om fordonets verkliga värde vid tidpunkten för utförseln i stället är lägre än det schablonmässigt beräknade värdet efter värdeminskning, återkrävs det förskott som betalats till för stort belopp. Om slutlig återbäring vid utförsel inte söks eller om villkoren för sådan återbäring inte uppfylls, återkrävs hela det utbetalda förskottet. I dessa fall tas också ett skatte-tillägg ut som ersättning för att betalningen av skatt till rätt belopp fördröjts på grund av att förskottsåterbäring söktes grundlöst.

Kommissionens motiverade yttrande gäller bara leasing- och hyrestjänster som tillhandahålls i en annan medlemsstat för användning i Finland. Det kunde dock vara problematiskt med hänsyn till likställighetsprincipen att begränsa förskottsåterbäringen till leasing- och hyresföretag med säte i andra EU-medlemsstater, eftersom det kunde försvaga konkurrensställningen för Finlandsbaserade företag med motsvarande affärsverksamhet. Därför föreslås att återbäringen ska gälla alla företag som bedriver biluthyrning i EES-staterna, varvid också finländska hyres- och leasingbolag har rätt till återbäring.

Ett villkor för förskottsåterbäring är att hyresavtalet för fordonet är tidsbundet och löper på högst fem år. Någon minimitid ställs inte på hyresavtalets varaktighet. Bestämmelserna om förskottsåterbäring skulle dock ha betydelse endast i de fall där skatt för fordonet ska betalas i Finland. Till den del bilskattelagen tillåter temporär skattefri användning av fordonet i Finland finns det inte heller i dag några beskattningsrelaterade hinder för företag med säte i en annan medlemsstat att tillhandahålla tjänster i Finland. I de fall där bilskatt ska betalas i Finland kan också företag som bedriver korttidsuthyrning utnyttja förfarandet med förskottsåterbäring. Maxtiden är så lång att den täcker de typiska löptiderna för leasingavtal. Å andra sidan kommer en betydande del av användningen under fordonets livslängd fortfarande att ske utanför Finland. En personbils värde minskar i genomsnitt till hälften av det ursprungliga värdet på fem år. Med hänsyn till fordonets ekonomiska värde kan därför fem års användning i Finland anses vara en motiverad maxtid för förfarandet med förskottsåterbäring. Vid ännu längre hyresavtal skulle merparten av fordonets ekonomiska värde förbrukas i Finland. Om hyresavtalets löptid skulle överskrida fem år, kan en mot användningstiden proportionell bilbeskattning likväl tillämpas i efterhand med stöd av den nuvarande bestämmelsen om återbäring vid utförsel.

De krav som ställs på återbäring vid utförsel lindras så att det blir enklare att ur Finland föra ut fordon som förts in för användning enligt ett tidsbundet hyresavtal. Den slutliga, mot användningstiden proportionella beskattningen av fordonet kan göras först när fordonet förs ut ur Finland, eftersom det först då är möjligt att fastställa den verkliga användningstiden och värdeminskningen i Finland. Den som får förskottsåterbäring skulle i praktiken vara skyldig att ansöka om slutlig återbäring vid utförsel när det tidsbundna hyresavtalet löper ut, och villkoren för återbäring vid utförsel får således inte onödigt försvåra denna fas. För rättvisans skull görs dock lindringarna så att de gäller alla som ansöker om återbäring vid utförsel. Ändringarna är alltså till fördel också för andra än hyres- och leasingbolag.

Det föreslås att det avdrag på 300 euro som i dag görs vid återbäring vid utförsel slopas. Syftet med avdraget har varit att täcka de administrativa kostnader som behandlingen av ansökan om återbäring ger upphov till. Avdraget kan dock överskrida de faktiska kostnaderna för behandlingen, särskilt om det inte anses föreligga några skäl att inspektera fordonets skick.

Samtidigt sänks minimibeloppet för återbäring vid utförsel till 500 euro. Genom en ändring av bilskattelagen som trädde i kraft den 1 januari 2016 sänks skatten särskilt på bilar med låga utsläpp stegvis fram till 2019. När man utöver den sänkta skatten beaktar värdeminskningen under leasingperioden, skulle återbäringen vid utförsel för många bilar med låga utsläpp stanna klart under den gällande minimigränsen 1 000 euro och därmed utgöra ett faktiskt hinder för att få återbäring. Av administrativa skäl är det dock fortfarande nödvändigt att sätta upp en minimigräns för återbäringen, för att undvika fall där myndigheternas behandlingskostnader är oproportionellt höga jämfört med ärendets ekonomiska betydelse för den som söker återbäring. Dessutom förhindrar minimibeloppet för återbäringen ofta en miljömässigt skadlig utförsel av bilar av ringa värde.

För att göra det lättare att ansöka om återbäring vid utförsel och för att behandlingen ska gå snabbare föreslås att kravet på att fordonet ska registreras för användning i trafik utomlands slopas. Trots det ska den som söker återbäring kunna visa att fordonet förts ut för permanent användning någon annanstans än i Finland. Smärre justeringar föreslås också i andra villkor för återbäring vid utförsel och i återbäringsförfarandet.

Vid Tullen, som ännu i dag sköter bilbeskattningen, pågår ett projekt för att utveckla en elektronisk tjänst för inlämning av bilskattedeclaration. För att det i takt med att informations-systemen och beskattningsprocesserna utvecklas ska bli möjligt att göra lagstiftningsändringar som effektiviserar och förbättrar verksamheten, föreslås det att Tullen ges bemyndigande att meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas, hur deklARATIONERNA ska lämnas in och om deklARATIONSFÖRFARANDET I ÖVRIGT. Bemyndigandet motsvarar det bemyndigande som ges Skatteförvaltningen i lagen om beskattningsförfarande. Beslut gällande deklARATIONER som lämnats in elektroniskt kan enligt nuvarande bestämmelser ges genom elektronisk delgivning endast till ett registrerat ombud. För att det vid elektronisk inlämning av deklARATIONER ska bli möjligt att slopa tillståndet av beslut per post, föreslås det att paragrafen om delgivning och delfäende kompletteras med en bestämmelse om elektronisk delgivning.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

De direkta statsfinansiella konsekvenserna av propositionen bedöms vara relativt små. Beräknat enligt nuvarande antal ansökningar ökar slopandet av avdraget på 300 euro vid återbäring vid utförsel det totala återbäringsbeloppet per år med mindre än 100 000 euro. Sänkningen av minimigränsen för återbäring vid utförsel från 1 000 euro till 500 euro medför att fler har rätt till återbäring. Också det slopade kravet på att registrera fordonet i ett annat land skulle sannolikt höja intresset för att söka återbäring och därigenom även höja återbäringsutgifterna.

Tar man i beräkningen med den återbäring vid utförsel som gällande lagstiftning tillåter, ändrar inte ändringen av beskattningsförfarandet för leasingfordon direkt beloppet av den bilskatt som ska betalas för dessa fordon jämfört med den skatt som i dag betalas för ett leasingfordon som förs in i Finland för tidsbunden användning. För leasingfordon som förs in i Finland för tidsbunden användning betalas alltså en skatteandel som är proportionell mot användningstiden i Finland, oberoende av om återbäring vid utförsel söks på förhand eller enbart i efterhand. Skillnaden i kapitalkostnader beaktas genom den ränta som betalas i samband med återbäring vid utförsel. I ett enskilt skattefall blir å andra sidan den bilskatt och mervärdesskatt som leasingbolaget betalar lägre vid en beskattning som är proportionell mot användningstiden, om man jämför med den normala praxisen, där leasingbilar förs in i Finland permanent och full bilskatt betalas för dem. Lönsamheten totalt sett påverkas för leasingbolagets del dock av ett flertal omständigheter som inte har att göra med beskattningen, till exempel det pris som kan fås för bilen på marknaden i exportlandet och hanteringen av denna prISRISK. Även om ett

leasingbolag betalar mer i bilskatt för bilar som förs in i Finland permanent, får bolaget när det säljer bilarna på den finska marknaden normalt ett högre pris till följd av den bilskatt som ingår i bilarnas värde.

Det beskattningsförfarande för leasingbilar som tillämpats i Danmark sedan 2002 har uppenbarligen ökat leasingbilarnas popularitet. I synnerhet är största delen av de dyrare bilarna leasingbilar i Danmark. Av detta kan man dock inte dra några slutsatser om de ändringar som nu föreslås i Finland, eftersom det finns skillnader i skattenivåer och skattestruktur och det föreslagna beskattningsförfarandet avviker från de danska bestämmelserna om leasingbilar.

De ändringar som föreslås i beskattningsförfarandet för leasingbilar och villkoren för återbäring vid utförsel kan dock sammantagna höja intresset för att föra in leasingbilar i Finland för tidsbunden användning. Till den del dessa fordon ersätter fordon som förs in i Finland för permanent bruk har ändringen konsekvenser för hur mycket bilskatt och mervärdesskatt som inflyter. Inledningsvis skulle intäkterna från bilskatten sjunka, eftersom det då inte betalas full bilskatt utan endast den del som är proportionell mot användningstiden i Finland. När leasingbilarna i stället förs ut ur Finland efter leasingavtalets utgång kan man anta att det uppstår ett behov av ersättande bilar. Den bilskatt som betalas för de nya leasingbilar som ersätter de leasingbilar som förts ut kompenseras det bortfall som uppstår på grund av den bilskatt som inte tas ut för bilar som förs ut ur landet efter att ha förts in för tidsbunden användning. Eftersom värdet på nya bilar sjunker snabbare och värdeminskningen bromsas upp med tiden, kan detta rentav höja inkomsterna av bilskatten på längre sikt. Om de leasingbilar som förs ut ur landet ersätts med importerade begagnade bilar, betalas för dessa i stort sett samma skattebelopp som fallit bort för de leasingbilar som förts ut ur landet. Också i detta fall kompenseras bortfallet med tiden.

En ökning av antalet leasingfordon som förs in för tidsbunden användning skulle påverka mervärdesskatteintäkterna permanent. När en leasingbil i dag säljs i Finland efter leasingperioden, påförs mervärdesskatt på bilens försäljningspris, som även innehåller en dold andel återstående bilskatt. Den dolda bilskattens andel av den mervärdesskatt som påförs för leasingbilar uppskattas till cirka 20—24 miljoner euro per år. Om leasingbilen i stället förs ut ur landet ska mervärdesskatt inte betalas i Finland. Den dolda skattens andel av mervärdesskatteintäkterna minskar alltså i samma mån som leasingbilar förs ut ur landet. Om istället en leasingbil för vilken förskottsåterbäring erhållits blir kvar i Finland, ska förskottsåterbäringen återkrävas. Om leasingbolaget säljer en sådan bil på den finländska marknaden innehåller mervärdesskatten på försäljningen den dolda skatteandelen.

Om det nya beskattningsförfarandet ökar intresset hos biluthyrningsföretag i andra medlemsstater att hyra ut bilar till Finland för kortvarigt bruk, kan det ha en liten betydelse för mervärdesskatteintäkterna. Mervärdesskatten för korttidshyra av transportmedel betalas i den medlemsstat där transportmedlet överläts till den som köper tjänsten. Med hänsyn till de anknytande kostnaderna, det administrativa arbetet och kravet på att fordonet överläts till den som köper hyrestjänsten för användning i ett annat medlemsland, är det inte sannolikt att det nya beskattningsförfarandet leder till någon betydande ökning av den kortvariga gränsöverskridande uthyrningsverksamheten. Vid uthyrning av transportmedel till konsumenter för mer än 30 dagar betalas mervärdesskatten i Finland, i det fall att köparen av tjänsten har sin hemort eller stadigvarande boningsort här. I fråga om mer långvarig hyres- eller leasingverksamhet tas mervärdesskatten för leasingtiden alltså fortsättningsvis ut i Finland.

Om ett betydande antal kunder hos leasingföretag snabbt övergår till det förfarande som ändringen tillåter, blir följden en engångsförlust av bilskatteintäkter. Om till exempel var tredje leasingkund under ett år övergår till förfarandet med tidsbunden användning förloras cirka 30—35 miljoner euro i bilskatteintäkter jämfört med nuläget. En så snabb förändring kan dock

anses osannolik. Förlusten anknyter till periodiseringen av skatteintäkter och skulle vara permanent.

3.2 Konsekvenser för företagen

Enligt Statistikcentralens preliminära uppgifter om företagen i företagsregistret 2014 fanns det 272 företag i branschen för uthyrning och leasing av personbilar och lätta motorfordon. I praktiken är dock serviceleasingen av bilar koncentrerad till några få företag. Enligt arbets- och näringsministeriets tjänst Toimiala Online har 15 av dessa 272 företag tio anställda eller fler. De här företagens omsättning uppgick till 562 miljoner euro. I branschen för finansieringsleasing av personbilar fanns dessutom 19 företag. Förutsättningarna för dessa företag kunde förbättras något genom de föreslagna ändringarna av förfarandet för leasing- och hyresbilar och förenklingen av återbäringen vid utförelse. Samtidigt kunde andra företag inom bilbranschen och utomlands etablerade leasingföretag få ett ökat intresse för att föra in fordon i Finland för en bestämd tids uthyrning öka något. Det ökande intresset för leasingbilar skulle skärpa konkurrensen i bilbranschen och kunde därigenom försvaga marknadsställningen för företag som bedriver bilhandel och avbetalningsfinansiering för bilhandeln. Eftersom de föreslagna ändringarna i beskattningsförfarandet för leasingbilar och andra hyresbilar likväl inte ger några egentliga skattefördelar jämfört med den gällande lagstiftningen, väntas propositionens konsekvenser för bilmarknaden i Finland inte vara särskilt betydande.

Lindringen av villkoren för återbäring vid utförelse och slopandet av det fasta avdraget på 300 euro vid återbäring kan ha en större inverkan på företagen inom bilbranschen än ändringen av beskattningsförfarandet för leasingbilar. De föreslagna ändringarna av återbäringen vid utförelse underlättar utförelsen och kan öka intresset hos företagen i den finländska bilbranschen att agera på EU:s inre marknad. Ändringarna kan till exempel underlätta en reduktion av den dolda skatt som i dag belastar mervärdesskatten på leasingbilar och på bilaffärernas demonstrationsbilar, i det fall att dessa bilar kan säljas utomlands smidigare och till lägre kostnader. Det enklare förfarandet för återbäring vid utförelse kan främja utnyttjandet av förskottsåterbäring vid företagsleasing. Möjligheten till förskottsåterbäring i kombination med enklare återbäring vid utförelse kan också göra privat leasing mer lockande jämfört med avbetalningsköp.

3.3 Konsekvenser för myndigheterna

Förskottsåterbäringen för leasingfordon skulle i praktiken innebära införande av ett nytt beskattningsförfarande som omfattar åtskilliga moment. I stället för en enda beskattningshandling ska man i samband med den första beskattningen ansöka om förskottsåterbäring och då användningstiden löper ut dessutom om återbäring vid utförelse. Samtliga faser i det nya förfarandet omfattar utgående från Tullens nuvarande processer ett flertal uppgifter som måste utföras manuellt. Antalet deklARATIONER som måste behandlas ökar då man för ett leasingfordon måste lämna minst tre deklARATIONER i stället för en. För att alla faser i beskattningsprocessen ska kunna skötas så effektivt och enhetligt som möjligt måste hanteringen av deklARATIONERNA automatiseras i stor utsträckning.

Förenklingen av återbäringen vid utförelse kräver ändringar i Tullens behandlingsprocesser. Den nuvarande processen bygger på manuella förfaranden och har till följd av antalet ansökningar varit kostnadseffektiv, men om behandlingsmängderna ökar skulle i synnerhet en automatisering av värdebestämningen ge betydande fördelar för hanteringen av arbetsmängden och behandlingstiderna.

Genomförandet av förslaget kräver ett flertal nya funktioner och omfattande ändringar i Tullens informationssystem för bilbeskattningen. Kostnaderna för de ändringar i informationssystemen som måste göras för beskattningen av leasingbilar är uppskattningsvis en miljon euro.

Propositionen har också konsekvenser i fråga om personalen. Ändringarna i datasystemet, processerna och anvisningarna samt utbildningen uppskattas kräva åtminstone 2—3 årsverken vid Tullen. Beskattningen av leasingbilar och skattetillsynen över återbäring vid utförsel måste ges så stora personalresurser att beskattningens riktighet kan säkerställas. Dessa uppgifter sköts med Tullens nuvarande resurser.

Avsikten är att det senare ska lämnas en proposition om överföring av Tullens beskattningsuppgifter till Skatteförvaltningen. Också därefter kommer Tullens informationssystem under en övergångsperiod att användas för verkställande och debitering av bilbeskattningen.

De föreslagna ändringarna har också konsekvenser för Trafiksäkerhetsverket, som svarar för fordonstrafikregistret, eller behovet att utveckla verkets datasystem. Trafiksäkerhetsverkets behov av tilläggsresurser behandlas och avgörs inom rambesluts- och budgetprocesserna.

3.4 Konsekvenser för miljön och samhället

Ur ett trafik- och miljöpolitiskt perspektiv är det önskvärt att bilbeståndet förnygras; det ger bättre trafiksäkerhet och reducerade utsläpp. Om de föreslagna ändringarna ökar andelen leasingbilar som förs in i Finland för tidsbunden användning eller annars främjar utförseln av begagnade bilar ur Finland, kan det leda till en förnygring av bilbeståndet. En ökning av andelen leasingfordon som förs in för tidsbunden användning och i synnerhet en ökning av den privata leasingen skulle ge en snabbare förnygring av bilbeståndet, eftersom de bilar som förs ut ur Finland då inte skulle ersättas med begagnade importbilar. Konsekvenserna av de föreslagna ändringarna skulle dock till denna del sannolikt bli tämligen små i förhållande till hela beståndet på cirka tre miljoner person- och paketbilar som används i trafik.

4 Beredningen av propositionen

Ärendet har beretts vid finansministeriet och i samarbete med Tullen.

De föreslagna ändringarna i beskattningen av leasingbilar har diskuterats med tjänstemän från juridiska enheten vid kommissionens generaldirektorat för skatter och tullar.

Utlåtande om propositionsutkastet begärdes av kommunikationsministeriet, arbets- och näringsministeriet (bedömning av konsekvenserna för företagen), Trafiksäkerhetsverket, Automobilförbundet rf, Bilimportörerna rf, Finansbranschens Centralförbund rf och Skattebetalarnas Centralförbund rf.

Utlåtanden har lämnats av Automobilförbundet rf, Bilimportörerna rf, Autoalan keskusliitto ry, Axus Finland Oy, Finansbranschens Centralförbund, Lease Plan Finland Oy, Trafikförsäkringscentralen, Trafiksäkerhetsverket, Santander Consumer Finance Oy, Suomen Autovuokraamojen Liitto r.y. och Skattebetalarnas Centralförbund rf.

I ett flertal utlåtanden anses att de föreslagna ändringarna i bilskattelagen går i rätt riktning och är motiverade med hänsyn till de krav EU-rätten ställer. Allmänt taget ansågs det också bra att ändringarna behandlar företag i Finland och i EES-länder lika. Vidare såg flera utlåtanden det som positivt att återbäringen vid utförsel underlättas. Å andra sidan föreslogs det i flera utlåtanden att den nedre gränsen för återbäring vid utförsel slopas helt. De föreslagna revideringarna av beskattningsförfarandet ansågs dock göra bilbeskattningen mer komplicerad och medföra en administrativ belastning för företagen och även belasta myndigheternas resurser. Det praktiska genomförandet av ändringarna ansågs vara förknippat med vissa öppna frågor. I flera utlåtanden påpekades också behovet av utbyte av registeruppgifter mellan olika ak-

RP 34/2016 rd

törer. I två utlåtanden förmodades ändringarna, utgående från resultatet av de ändringar som gjordes i Danmark 2008, minska statens skatteinkomster.

I utlåtandena från organisationerna inom bilbranschen och branschföretagen ansågs den nuvarande mervärdesskatteregleringen problematisk på det sätt att bilskattens andel beräknas utifrån mervärdesskattegrunden i det fall att fordonet anskaffas för användning i företagets affärsverksamhet. Det enklare förfarandet för återbäring vid utförsel ansågs å sin sida minska mervärdesskattebelastningen för fordon som förs ut ur Finland, men detta ansågs samtidigt försvaga ställningen för de företag som säljer fordon som de använt i sin affärsverksamhet i Finland. I ett utlåtande framfördes mer allmänt en oro över att bilhandelns konkurrenskraft försvagas i förhållande till leasingbranschen. I en del utlåtanden föreslogs att Finland på längre sikt går över till beskattning enligt användning eller till årlig beskattning för anskaffning av bilar.

Utgående från utlåtandena har vissa justeringar gjorts i propositionen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

11 b §. I gällande 11 b § 3 mom. föreskrivs om hur beskattningsvärdet för ett begagnat fordon kan fastställas i andra hand i de fall där beskattningsvärdet på grund av bristfälliga marknadsuppgifter inte kan fastställas utifrån det allmänna värdet i detaljhandeln för ett motsvarande fordon. I praktiken tillämpas bestämmelsen sällan vid beskattningen av begagnade fordon. Det föreslås att bestämmelsens förfarande för bestämmande av värdet tillämpas också vid förskottsåterbäring för leasingbilar, eftersom fordonens kommande värdeminskning inte kan bestämmas genom andra metoder för fastställande av beskattningsvärdet.

I dag antas värdeminskningen vara en procent per månad av det restvärde som beräknats till slutet av den föregående månaden. Det beräknings sättet tar inte i tillräcklig grad i beaktande att fordonets värdeminskning är snabb när fordonet är nästan nytt och att värdeminskningen senare blir jämnare. Tullen har i sin beskattningspraxis för begagnade bilar beaktat att värdet minskar snabbare än enligt beräkningsregeln. Eftersom beräkningsregeln dock ska utsträckas också till förskottsåterbäringen för leasingbilar är det skäl att justera den så att den bättre motsvarar den genomsnittliga värdeminskningen. Därför föreslås att den schablonmässiga minskningen är tre procent för den månad fordonet tas i bruk och två procent för de två följande månaderna. Värdeminskningen börjar genast när fordonet tagits i bruk, så den första minskningen på tre procent tillämpas också på bilar som varit i bruk mindre än en hel månad. Efter ibruktagningsmånaden beräknas värdeminskningen för hela månader. Enligt det föreslagna beräknings sättet anses fordonets värde ha minskat med 15 procent efter ett år, med 25 procent efter två år och med 33 procent efter tre år. Det motsvarar den genomsnittliga värdeminskningen enligt prisuppgifter som insamlats av bilhandlare och privata säljare på den finländska bilmarknaden.

Värdeminskningen varierar dock avsevärt beroende på märke och modell. De mest populära bilarna håller i regel värdet bäst. Tullen har enligt förslaget på samma sätt som i dag möjlighet att avvika från den schablonmässiga värdeminskningen, om de prisuppgifter som samlats in på marknaden ger skäl att för vissa fordon tillämpa en större eller mindre värdeminskning men det ändå i enlighet med huvudregeln inte går att fastställa beskattningsvärdet enligt det allmänna värdet i detaljhandeln. I dag kan avvikelser från lagens normala procenttal göras beroende på modell. I vissa fall finns det dock behov att avvika från standardprocenttalen också på andra grunder, till exempel exceptionellt många eller få körkilometrar. Det blir möjligt genom en slopning av bestämmelsens krav på att avvikelserna är beroende av modell. Den skattskyldige ska också ha möjlighet att förelägga bevis på fordonets pris, varigenom bilens värde fastställs med avvikelse från schablonvärdet.

34 d §. I paragrafen föreskrivs det om återbäring av bils katt vid utförsel. Det föreslås vissa ändringar och preciseringar i fråga om villkoren för återbäring, återbäringsförfarandet och bestämmelsens struktur. Det huvudsakliga innehållet i förslagets bestämmelse om återbäring vid utförsel motsvarar dock fortfarande den gällande bestämmelsen.

I 1 mom. stryks avdraget på 300 euro vid återbäring vid utförsel. I samma moment görs också vissa smärre preciseringar.

I 2 mom. införs de närmare villkor för återbäring som i gällande lag finns i 3 och 4 mom. Den nedre gränsen för återbäring vid utförsel sänks från 1 000 euro till 500 euro. Den gällande, tämligen höga nedre gränsen kan i vissa fall utgöra hinder för en mot användningstiden proportionell beskattning av leasingbilar. Den föreslagna nedre gränsen på 500 gör det möjligt att få återbäring också för leasingbilar som förts in i Finland som begagnade. Av administrativa

skäl är det dock skäl att behålla en nedre gräns för återbäringen, eftersom man då undviker behandling av fall där den sökandes skatteintresse är ringa. Återbäring förutsätter inte längre att fordonet är registrerat utomlands. Ändringen underlättar den sökandes situation till exempel när fordonet säljs till en bilhandel eller annan förmedlare i utlandet före registreringen, eftersom den som för ut fordonet inte nödvändigtvis kan påverka registreringstidpunkten eller ens får uppgift om att fordonet registrerats. Dessutom blir ansökningsförfarandet snabbare, eftersom återbäringen kan betalas genast när det konstaterats att fordonet förts ut ur Finland. Vid behov ska den sökande dock fortfarande kunna visa att fordonet verkligen förts ut. Till övriga delar är villkoren för återbäring oförändrade, men bestämmelsens ordalydelse förtydligas.

I 3 mom. föreskrivs om den som söker återbäring vid utförsel. Huvudregeln är liksom i gällande lag att återbäring kan sökas av fordonets ägare när denne för ut fordonet ur Finland för användning i något annat land. Till bestämmelsen fogas ett omnämnande av de situationer där det med stöd av ett tidsbundet hyresavtal redan vid den första beskattningen av fordonet har ansökts om återbäring vid utförsel på förhand på det sätt som föreskrivs i förslaget till 34 e §. Den som ansöker om slutlig återbäring vid utförsel ska vara den samma som sökte om förskottsåterbäring, eftersom förskottsåterbäringen dras av från den slutliga återbäringen. På så sätt utjämnas skillnaden mellan den schablonmässigt beräknade förskottsåterbäringen och den återbäring som grundar sig på fordonets verkliga värde vid tidpunkten för utförseln. Om det värde som fastställs vid tidpunkten för utförseln av fordonet har minskat mindre än den schablonmässigt beräknade återbäringen, får den sökande ytterligare återbäring. På utjämnningen tillämpas inte den nedre gräns för återbäring på 500 euro som avses i 2 mom. Har det värde som fastställs vid tidpunkten för utförseln av fordonet minskat mer än den schablonmässigt beräknade återbäringen, återkrävs skillnaden av den sökande. Efter denna utjämnning motsvarar alltså den slutliga återbäringen vid utförsel det belopp som skulle tas ut för ett likadant fordon om det beskattades som begagnat vid den tidpunkt då det förs ut ur Finland, oberoende av hur mycket förskottsåterbäring som har betalats. Eftersom den förskottsåterbäring som beviljats för fordonet påverkar rätten till återbäring vid utförsel görs en anteckning om detta i fordonets registeruppgifter.

Paragrafens 4 mom. innehåller närmare bestämmelser om skyldigheterna för den som ansöker om återbäring. Ansökan ska lämnas senast 14 dagar före det att fordonet har förts ut ur Finland. Tidsfristen ger skattemyndigheterna möjlighet att reagera i tillräckligt god tid och till exempel ordna inspektion av fordonet. Liksom i dag ska den sökande ge skattemyndigheten tillfälle att inspektera fordonet. Det ligger också i den sökandes intresse, exempelvis när fordonets goda skick åberopas vid fastställandet av dess allmänna värde i detaljhandeln. I praktiken kan ansökan om återbäring i de flesta fall dock behandlas utan inspektion av fordonet. På samma sätt som i den gällande lagen är den sökande skyldig att visa att villkoren för återbäring uppfylls.

I 5 mom. föreskrivs om de fall där ett fordon för vilket skatt återburits förs in i Finland på nytt. Liksom enligt gällande lag beskattas då fordonet på nytt utan beaktande av den tidigare beskattningen i Finland. Eftersom man tillämpar samma bestämmelser och förfaranden på fastställandet av beskattningsvärdet för begagnade importbilar som på återbäring vid utförsel, uppnås normalt ingen skattefördel genom att föra ett fordon fram och tillbaka mellan Finland och en annan medlemsstat. I vissa fall kan det dock vara lockande att försöka utnyttja de skillnader som uppstår mellan två olika värdebestämningar genom att först ansöka om återbäring vid utförsel och sedan föra in bilen i Finland på nytt. I den gällande 77 § i bilskattelagen föreskrivs om möjlighet att vid beskattningen förbigå förhållande eller någon åtgärd som givits en rättslig form som inte motsvarar sakens egentliga natur eller syfte. Ordalydelsen i denna bestämmelse om kringgående av skatt täcker dock inte alla förfaranden för att utnyttja skillnaderna mellan värdebestämningen vid utförsel respektive vid införsel av ett fordon. För att förhindra den typen av missbruk fogas till 5 mom. en bestämmelse enligt vilken fordonets be-

skattningsvärde kan beräknas utifrån det värde som fastställts för återbäringen vid utförelse, i det fall att det förflutit mindre än sex månader från det att återbäringen betalades. Eftersom det inte är möjligt att uttömmande beskriva alla förhållanden och situationer där man kan missbruka skillnaden mellan två värdebestämningar, ges bestämmelsen en bred formulering enligt vilken myndigheten ges prövningsrätt i fråga om tillämpningen av bestämmelsen. Bestämmelsen är dock särskilt avsedd för situationer där den som fått återbäring vid utförelse själv för in bilen på nytt eller där det finns något slag av intressegemenskap mellan den som fått återbäring och den som för in bilen på nytt. Är det i stället fråga om att ett enskilt fordon förs in och det inte finns någon som helst koppling till den återbäring vid utförelse som tidigare betalats i Finland, fastställs värdet på normalt sätt i samband med beskattningen av fordonet.

34 e §. I en ny paragraf föreskrivs om förskottsåterbäring, som gör det möjligt att redan vid den första beskattningen av leasing- och andra hyresfordon påföra en skatt som är proportionell mot användningstiden. Enligt 1 mom. kan återbäring vid utförelse sökas på förhand under förutsättning att ett fordon som för första gången registreras i Finland är avsett att användas här i högst fem år på basis av ett tidsbundet hyres- eller leasingavtal. Den som hyr ut fordonet måste vara ett företag som har säte i Finland eller någon annan EES-stat och bedriver fordonsuthyrning i form av regelbunden affärsverksamhet. Detta villkor syftar till att förebygga konstlade arrangemang där till exempel ett företag som bildats av skatteplaneringsskäl hyr ut enskilda fordon till företagets ägare. Den skattskyldige ska ansöka om förskottsåterbäring samtidigt som skattedeklarationen för fordonet lämnas in. Förskottsåterbäringen kan då dras av från den beräknade fulla bilskatten, varvid fordonägaren betalar endast den schablonmässigt beräknade andel av skatten som hänför sig till den tid fordonet används i Finland. I många fall torde den som söker förskottsåterbäring vara det företag som hyr ut fordonet. Bilskattebeslut och beskattning av fordon kan enligt gällande 43 § återtas. I så fall är inte en tidigare lämnad skattedeklaration något hinder för att ansöka om förskottsåterbäring då en ny deklaration lämnas.

Eftersom man vid den första beskattningen inte kan veta exakt hur mycket fordonet kommer att minska i värde under hyresperioden, beräknas förskottsåterbäringen schablonmässigt utifrån en genomsnittlig värdeminskning. Fastställandet av förskottsåterbäringen sker alltså på det sätt som föreskrivs i 11 b § 3 mom. om fastställande av värde i andra hand för begagnade fordon. Förskottsåterbäringen för nya leasing- och hyresfordon fastställs genom att man från det allmänna värdet i detaljhandeln för ett likadant nytt fordon drar av tre procent för den månad fordonet tas i bruk, två procent för de två följande hela månaderna och efter det en procent för varje hel månad av det restvärde som beräknats till slutet av den föregående månaden. Liksom vid beskattningen av begagnade bilar kan skattemyndigheten i samband med beräkningen av förskottsåterbäringen till exempel beroende på modell tillämpa en värdeminskning som avviker från den schablonmässiga minskningen, i det fall att det är motiverat med tanke på den tillgängliga statistiken för marknaden. För leasing- och hyrbilar som importeras begagnade beräknas förskottsåterbäringen i övrigt på samma sätt, men utgångsvärdet är det i 8 a § avsedda minsta belopp som återstår i bilskatt för ett i Finland likadant och redan beskattat fordon. På detta skattebelopp görs för varje månad fram till utgången av hyresperioden ett avdrag enligt den schablonmässiga värdeminskningen eller ett avdrag som avhänger av modellen. Värdeminskningen kan beräknas utifrån den återstående skatten i stället för utifrån bilens värde, eftersom skatten enligt EU-domstolens rättspraxis anses minska i samma proportion som bilens värde. Till skydd för tredje part görs en anteckning i fordonstrafikregistret över beviljad förskottsåterbäring, eftersom det är frågan om en skattefördel vars slutliga villkor ännu inte uppfyllts.

Paragrafens 2 mom. gäller situationer där ett tidsbundet hyresavtal ändras under pågående avtalsperiod. Den som fått förskottsåterbäring är då skyldig att anmäla att avtalet ändrats. Syftet med anmälningsplikten är att ge skattemyndigheten tillfälle att granska om ändringen av avta-

let påverkar förskottsåterbäringens belopp. Om avtalet ändrats så att förskottsåterbäringen blir mindre eller villkoren för återbäring inte längre uppfylls, återkräver skattemyndigheten den återbäring som betalats till för stort belopp.

Skattemyndigheten har rätt att närmare föreskriva om de uppgifter och handlingar som berörs av skyldigheten att lämna uppgifter eller som ska lämnas i samband med ansökan om återbäring. Tullen kan således utifrån de praktiska behoven besluta att avtalsändringar som inte anses ha någon betydande effekt på återbäringsbeloppet eller i övrigt saknar betydelse för skattekontrollen inte omfattas av skyldigheten att lämna uppgifter. Skattemyndigheten har också befogenhet att föreskriva om andra detaljer som gäller skyldigheten att lämna uppgifter, såsom den tid inom vilken avtalsändringar ska anmälas.

I 3 mom. föreskrivs om återkrav av förskottsåterbäring. En del av förskottsåterbäringen återkrävs, om hyresavtalet för fordonet förlängs utöver den ursprungliga avtalstiden, eftersom den mot användningstiden proportionella skatten i så fall ursprungligen har fastställts för en inkorrekt tidsperiod. När ändringar görs under pågående avtalsperiod betalas dock inte mer i återbäring, utan de möjliga effekterna tas i beaktande först vid den slutliga återbäringen vid utförelse enligt 34 d §. En förkortning av hyresavtalet från tre år till två tas till exempel i beaktande i samband med den slutliga återbäringen vid utförelse till den del fordonets värde har minskat mindre än vad som antogs på grundval av det ursprungliga avtalet. Förlängs avtalsperioden så att den sträcker sig längre än fem år, återkrävs hela förskottsåterbäringen, eftersom villkoren för förskottsåterbäringen inte längre uppfylls. Återbäringen återkrävs också om fordonet används i Finland efter utgången av hyrestiden. Den som får förskottsåterbäring blir i praktiken skyldig att ansöka om slutlig återbäring vid utförelse, eftersom förskottsåterbäringen skulle återkrävas om slutlig återbäring inte söks eller villkoren för återbäring inte uppfylls. Förskottsåterbäring återkrävs dock inte för fordon som skrotats till exempel på grund av skador efter en trafikolycka, förutsatt att fordonet antecknas som slutgiltigt avregistrerat i fordonstrafikregistret. Å andra sidan återbärs då inte heller den del av skatten som redan betalats.

Skattemyndigheten ska enligt förslaget fatta beslut om återkrav inom det kalenderår som följer på utgången av det tidsbundna hyresavtal som uppgetts till myndigheten. I samband med återkrav påförs också ett skattetillägg på det återkrävda kapitalet som ersättning för att betalningen av skatt till rätt belopp fördröjts på grund av att förskottsåterbäring beviljats på felaktiga grunder. Skattetillägg påförs dock inte i de fall som avses i föreslagna 34 d § och där den schablonmässigt beräknade förskottsåterbäringen återkrävs till den del den överskrider den slutliga återbäringen vid utförelse. I det fallet beror återkravet inte på att den som ansökt om återbäring har uppgett felaktiga uppgifter, utan på att beräkningsregeln för förskottsåterbäringen är schablonmässig.

37 §. I paragrafen föreskrivs om när bilskattedeklaration ska lämnas och om innehållet i deklarationen. Till paragrafen fogas ett klart bemyndigande för skattemyndigheten att utfärda närmare föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas, hur deklarationerna ska lämnas in och om deklaraionsförfarandet i övrigt. Skattemyndigheten får utfärda närmare föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas för beskattningen och om deklarationens form, till exempel om elektronisk deklaration och användning av blanketter. Härigenom kan man flexibelt ta hänsyn till den fortgående utvecklingen av datasystemen och beskattningsförfarandena och eventuella förändringar i funktionerna.

65 §. I paragrafen föreskrivs om ränta på bilskatt som ska återbäras som följd av ändringssökande eller rättelse. Enligt 2 mom. betalas ränta också på återbäring vid utförelse, om den sökande visar att fordonet har förts in till Finland för tidsbunden användning och användningstiden har bestämts innan fordonet förts in. Till bestämmelsen fogas ett omnämnande av att ränta likväl inte betalas på återbäring vid utförelse om den sökande redan har fått förskottsåterbäring.

RP 34/2016 rd

Skatten är då nämligen proportionell mot användningstiden redan vid den första beskattningen och binder inte grundlöst kapital som skulle kräva gottgörelse genom ränta.

74 d §. I paragrafen föreskrivs det om delgivning av beslut. Enligt 1 mom. kan beskattningsbeslut eller andra beslut delges utan mottagningsbevis. I paragrafen föreskrivs dessutom om när ett beslut ska anses ha delgetts i olika fall.

I 1 mom. görs en precisering i fråga om benämningen registrerat ombud. Till paragrafen fogas ett 2 mom. där det föreskrivs om möjligheten att med anledning av en elektronisk deklaration delge ett beslut genom ett svarsmeddelande eller genom att meddela att beslutet kan hämtas via skattemyndighetens informationssystem. Vidare föreskrivs om när delgivningen i sådana fall anses ha skett.

2 Ikraftträdande

Lagen om ändring av bilskattelagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2017. För att de föreslagna ändringarna ska kunna tillämpas smidigt krävs ändringar i beskattningsdatasystemet. Genomförandet av de datatekniska och övriga ändringarna kräver tillräcklig tid för förberedelser. Efter ikraftträdandet tillämpas lagen på leasing- och hyresfordon som beskattas första gången och som är avsedda att användas i Finland under en tid som avtalats i hyresavtalet. Ändringarna som gäller återbäring vid utförelse tillämpas på fordon för vilka ansökan om återbäring lämnats till skattemyndigheten efter lagens ikraftträdande. Den gällande lagens övergångsbestämmelse föreskriver att fordon för vilka den första dagen för bestämmande av skatten infallit före den 1 april 2009 inte omfattas av återbäring vid utförelse, eftersom det då gjordes stora ändringar i skattegrunderna och det av skattetekniska skäl vore svårt att fastställa återbäringen vid utförelse för fordon som beskattats för den tidpunkten. Motsvarande tidsgräns införs också i den nya övergångsbestämmelsen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av bilskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i bilskattelagen (1482/1994) 11 b § 3 mom., 34 d och 37 §, 65 § 2 mom. och 74 d §, sådana de lyder, 11 b § 3 mom. i lag 1450/2006, 34 d och 37 § i lag 5/2009, 65 § 2 mom. i lag 1073/2014 och 74 d § i lag 267/2008, samt
fogas till lagen en ny 34 e § som följer:

11 b §

Om beskattningsvärdet för ett begagnat fordon inte kan bestämmas på det sätt som avses i 1 mom. på grund av det obetydliga antalet marknadsuppgifter, kan värdet i detaljhandeln i andra hand bestämmas på basis av det värde som bestäms utifrån det allmänna värdet i detaljhandeln på ett motsvarande nytt fordon, på så sätt att värdet minskas enligt fordonets ålder med tre procent för den månad då fordonet tas i bruk, två procent för de två följande månaderna och därefter med en procent för varje hel månad av det restvärde som beräknats till slutet av den föregående månaden. Ett kalkylerat belopp för värdeminskningen som avviker från detta kan tillämpas, om det utifrån det statistiska materialet vad gäller marknadsuppgifter finns grund för att avvika från den förmodade värdeminskningen, och om det utifrån de uppgifter som finns till förfogande inte på ett relevant sätt kan bestämmas ett allmänt värde i detaljhandeln för ett fordon som motsvarar det fordon som ska beskattas.

34 d §

Bilskatt återbetalas på ansökan, om ett i Finland beskattat fordon förs ut ur landet för permanent bruk någon annanstans än i Finland (*återbäring vid utförsel*). Av skatten återbärs ett belopp som uppbärs för ett likadant fordon, om det beskattas som begagnat vid den tidpunkt då fordonet förs ut ur Finland.

Av skatten återbetalas inte högre belopp än vad som i skatt betalats för fordonet. Skatt återbärs inte heller till den del fordonets värde eller den skatt som ska betalas för fordonet har stigit till följd av ändringsarbete som har utförts eller utrustning som har monterats efter beskattningen. Om skatt återbärs för ett fordon för vilket skatten nedsatts med stöd av denna lag minskas det belopp som ska återbäras med den andel av skattenedsättningen som skulle uppbäras, om fordonet vid tidpunkten för ansökan om återbäring överläts till annan användning än sådan som berättigar till nedsatt skatt. Skatt återbärs inte för fordon som inte i behörig ordning har anmälts för beskattning. Om det belopp som ska återbäras är mindre än 500 euro återbärs det inte. Skatt återbärs inte heller för ett fordon, om det vid tidpunkten för utförseln har förflutit 10 år eller en längre tid från det att fordonet första gången togs i bruk. En förutsättning för återbäring är att fordonet är i trafikdugligt skick, när användningen i Finland upphör. För återbäring krävs också att fordonet har avställts från trafik i Finland i enlighet med 66 c § i fordonslagen.

Återbäring vid utförsel får sökas av den som i egenskap av ägare till fordonet för ut det ur landet för att brukas någon annanstans än i Finland. Har förskottsåterbäring enligt 34 e § betalats för fordonet, betalas dock återbäring vid utförsel till mottagaren av förskottsåterbäringen. Förskottsåterbäringen dras av från det belopp som betalas i återbäring vid utförsel. Om förskottsåterbäringen är större än återbäringen vid utförsel, ska den överskridande delen återkrävas av mottagaren av förskottsåterbäringen.

Ansökan om återbäring vid utförsel ska lämnas till skattemyndigheten senast 14 dagar innan fordonet förs ut. Den som ansöker om återbäring ska ge skattemyndigheterna möjlighet att in-

spektera fordonet innan det förs ut ur landet och lägga fram nödvändig utredning om att förutsättningarna för återbäring har uppfyllts.

Om ett fordon för vilket skatt har återburits registreras eller tas i bruk i Finland på nytt, beskattas fordonet enligt de bestämmelser som gäller för beskattning av begagnade fordon, utan beaktande av tidigare verkställd beskattning av fordonet i Finland. Har det förflutit mindre än sex månader från betalningen av återbäringen kan det värde som bestämts för återbäringen vid utförelse anses utgöra fordonets beskattningsvärde.

34 e §

Den skattskyldige kan ansöka om återbäring vid utförelse på förhand (*förskottsåterbäring*), om ett fordon som för första gången tas i bruk i Finland är avsett att användas i Finland i högst fem år på grundval av ett tidsbundet hyresavtal. En förutsättning för återbäring är att den sökande visar att uthyraren har etablerat sig inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och med regelbunden uthyrning av fordon som sin affärsverksamhet. Ansökan om förskottsåterbäring ska göras hos skattemyndigheten samtidigt som skattedeklarationen för fordonet lämnas in. Förskottsåterbäringen uppgår till det belopp som vid det tidsbundna hyresavtalets utgång skulle uppbäras i skatt enligt 11 b § 3 mom. Förskottsåterbäringen för ett fordon som förts in som begagnat beräknas på grundval av skatten enligt 8 a § och med det avdrag som avses i 11 b § 3 mom.

Om ett tidsbundet hyresavtal som utgjort grund för utbetald förskottsåterbäring ändras, ska mottagaren av förskottsåterbäringen anmäla ändringen hos skattemyndigheten. Tullen får meddela närmare föreskrifter om ansökningsförfarandet för återbäring vid utförelse och förskottsåterbäring, de uppgifter som ska lämnas i ansökan och de handlingar som ska lämnas i samband med ansökan samt om tidpunkten för, innehållet i och förfaringssättet för anmälan om ändring av hyresavtal.

Om det till följd av en ändring av hyresavtalet eller av någon annan orsak konstateras att förskottsåterbäring beviljats till ett för stort belopp, återkrävs den överskjutande delen av den som fått återbäringen. Hela förskottsåterbäringen återkrävs om fordonet används i trafik i Finland efter utgången av det tidsbundna avtal som uppgetts till skattemyndigheten eller återbäring vid utförelse inte sökts för fordonet inom trettio dagar från utgången av det tidsbundna avtalet. Förskottsåterbäring återkrävs dock inte om fordonet har skrotats eller annars förstörts och en anteckning om detta gjorts i fordonstrafikregistret i enlighet med 66 e § i fordonslagen. Beslut om återkrav av förskottsåterbäring ska fattas senast inom ett år från ingången av det kalenderår som följer på utgången av det tidsbundna hyresavtal för fordonet som uppgetts till skattemyndigheten. På återkrav av förskottsåterbäring i de fall som avses i detta moment tas skattetillägg ut med iakttagande av lagen om skattetillägg och förseningsränta (1556/1995).

37 §

Innan ett fordon registreras i Finland eller tas i bruk här, ska den skattskyldige göra en anmälan hos skattemyndigheten (*bilskattedeklaration*). För bestämmande av den skatt som ska betalas för fordonet ska det i anmälan ingå uppgifter om fordonets utrustning, identifieringsuppgifter om fordonet samt uppgifter om annat sådant som inverkar på beskattningen. Tullen får meddela närmare föreskrifter om hur deklARATIONERNA ska lämnas in och om deklARATIONSFÖRFARANDET I ÖVRIGT.

65 §

På återbäring vid utförelse enligt 34 d § betalas ränta, om sökanden visar att fordonet har förts in till Finland för tidsbunden användning och användningstiden har bestämts innan fordonet förts in. Ränta betalas högst för den användningstid som bestämts på förhand. Ränta betalas dock inte om den sökande har fått förskottsåterbäring enligt 34 e §. Räntan beräknas som en årlig ränta som är den i 12 § i räntelagen (633/1982) avsedda referensräntan för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga.

RP 34/2016 rd

74 d §

Ett beslut kan delges utan mottagningsbevis, varvid mottagaren anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att beslutet lämnades in till posten, om inte något annat visas. Beslutet kan också delges personligen eller delges ett registrerat ombud genom elektroniskt svarsmeddelande. Då anses mottagaren ha fått del av beslutet den vardag som följer efter den dag då beslutet fastställdes.

Ett beslut med anledning av en elektronisk deklaration kan delges också elektroniskt med ett meddelande om att beslutet kan hämtas via skattemyndighetens informationssystem. Då anses mottagaren ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att beslutet kunde hämtas via skattemyndighetens informationssystem.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ansökningar om återbäring vid utförelse som lämnats till skattemyndigheten före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Lagens 34 d och 34 e § ska inte tillämpas på fordon för vilka den första dagen för bestämmande av skatten inföllit den 31 mars 2009 eller tidigare.

Helsingfors den 31 mars 2016

Statsminister

Juha Sipilä

Finansminister Alexander Stubb

Lag

om ändring av bilskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i bilskattelagen (1482/1994) 11 § 3 mom., 34 d och 37 §, 65 § 2 mom. och 74 d §, sådana de lyder, 11 § 3 mom. i lag 1450/2006, 34 d och 37 § i lag 5/2009, 65 § 2 mom. i lag 1073/2014 och 74 d § i lag 267/2008, samt
fogas till lagen en ny 34 e § som följer:

Gällande lydelse

11 b §

Om beskattningsvärdet för ett begagnat fordon inte kan fastställas på det sätt som avses i 1 mom. på grund av bristfälliga marknadsuppgifter, kan värdet i detaljhandeln i andra hand fastställas på basis av det värde som fastställs utifrån det allmänna värdet i detaljhandeln på ett motsvarande nytt fordon, på så sätt att värdet minskas enligt fordonets ålder med en procent per månad av restvärdet som beräknats till slutet av den föregående månaden. *Beroende på modell* kan även ett kalkylerat belopp för värdeminskningen som avviker från detta tillämpas, om det utifrån det statistiska materialet vad gäller marknadsuppgifter finns grund för att avvika från den förmodade värdeminskningen, och om det utifrån de uppgifter som finns till förfogande ändå inte på ett vederbörligt sätt kan fastställas ett allmänt värde i detaljhandeln för ett fordon som motsvarar det fordon som skall beskattas. *Vid tillämpningen av denna paragraf fastställs ett fordonets ålder i hela månader utifrån den tid under vilken fordonet har varit både registrerat och i användning.*

34 d §

Bilskatt återbetalas om ett i Finland beskattat fordon förs ut ur landet för permanent bruk någon annanstans än i Finland. Av skatten återbärs ett belopp som uppbärs för ett likadant fordon, om det beskattas som begagnat vid den tidpunkt då fordonet anmäls för utförsel från Finland *och användningen av fordonet upphör här. Om dessa tidpunkter avviker från varandra, bestäms återbäringen*

Föreslagen lydelse

11 b §

Om beskattningsvärdet för ett begagnat fordon inte kan bestämmas på det sätt som avses i 1 mom. på grund av det obetydliga antalet marknadsuppgifter, kan värdet i detaljhandeln i andra hand bestämmas på basis av det värde som bestäms utifrån det allmänna värdet i detaljhandeln på ett motsvarande nytt fordon, på så sätt att värdet minskas enligt fordonets ålder *med tre procent för den månad då fordonet tas i bruk, två procent för de två följande månaderna och därefter med en procent för varje hel månad av det restvärde* som beräknats till slutet av den föregående månaden. Ett kalkylerat belopp för värdeminskningen som avviker från detta kan tillämpas, om det utifrån det statistiska materialet vad gäller marknadsuppgifter finns grund för att avvika från den förmodade värdeminskningen, och om det utifrån de uppgifter som finns till förfogande inte på ett relevant sätt kan bestämmas ett allmänt värde i detaljhandeln för ett fordon som motsvarar det fordon som ska beskattas.

34 d §

Bilskatt återbetalas *på ansökan*, om ett i Finland beskattat fordon förs ut ur landet för permanent bruk någon annanstans än i Finland (*återbäring vid utförsel*). Av skatten återbärs ett belopp som uppbärs för ett likadant fordon, om det beskattas som begagnat vid den tidpunkt då fordonet förs ut ur Finland.

Gällande lydelse

enligt tidpunkten för den senare händelsen. Det belopp som ska återbäras minskas med 300 euro.

Skatten återbetalas till den som i egenskap av ägare till fordonet för ut det ur landet för bruk någon annanstans än i Finland.

Av skatten återbetalas inte högre belopp än vad som i skatt betalats för fordonet. Skatt återbärs inte heller till den del fordonets värde har stigit till följd av ändringsarbete eller utrustning som har utförts efter beskattningen. Om skatt återbärs för ett fordon för vilket skatten nedsatts med stöd av denna lag minskas det belopp som ska återbäras med den andel av skattenedsättningen som skulle uppbäras, om fordonet vid tidpunkten för ansökan om återbäring överläts till annan användning än sådan som berättigar till nedsatt skatt. På paketbil som beskattats enligt 8 § tillämpas även vid bestämningen av återbäringen skattesatserna i den nämnda paragrafen oberoende av de ändringar som gjorts på fordonet. Skatt återbärs inte för fordon som inte i vederbörlig ordning har anmälts för beskattningen. Om det belopp som ska återbäras efter avdraget enligt 1 mom. är mindre än 1 000 euro återbärs det inte. Skatt återbärs inte heller för ett fordon, om det har förflutit 10 år eller mera från dess första ibruktagande.

Föreslagen lydelse

Av skatten återbetalas inte högre belopp än vad som i skatt betalats för fordonet. Skatt återbärs inte heller till den del fordonets värde eller den skatt som ska betalas för fordonet har stigit till följd av ändringsarbete som har utförts eller utrustning som har monterats efter beskattningen. Om skatt återbärs för ett fordon för vilket skatten nedsatts med stöd av denna lag minskas det belopp som ska återbäras med den andel av skattenedsättningen som skulle uppbäras, om fordonet vid tidpunkten för ansökan om återbäring överläts till annan användning än sådan som berättigar till nedsatt skatt. Skatt återbärs inte för fordon som inte i behörig ordning har anmälts för beskattning. Om det belopp som ska återbäras är mindre än 500 euro återbärs det inte. Skatt återbärs inte heller för ett fordon, om det vid tidpunkten för utförelsen har förflutit 10 år eller en längre tid från det att fordonet första gången togs i bruk. En förutsättning för återbäring är att fordonet är i trafikdugligt skick, när användningen i Finland upphör. För återbäring krävs också att fordonet har avställt från trafik i Finland i enlighet med 66 c § i fordonslagen.

Återbäring vid utförelse får sökas av den som i egenskap av ägare till fordonet för ut det ur landet för att brukas någon annanstans än i Finland. Har förskottsåterbäring enligt 34 e § betalats för fordonet, betalas dock återbäring vid utförelse till mottagaren av förskottsåterbäringen. Förskottsåterbäringen dras av från det belopp som betalas i återbäring vid utförelse. Om förskottsåterbäringen är större än återbäringen vid utförelse, ska den överskridande delen återkrävas av mottagaren av förskottsåterbäringen.

Gällande lydelse

En förutsättning för återbäring är att fordonet, när användningen i Finland upphör, är i trafikdugligt skick och att det registreras för trafik i utlandet. För återbäring krävs också att fordonet har avställts från trafik i Finland enligt vad som föreskrivs i 66 c § 3 mom. i fordonslagen och bestäms med stöd av det. Den som ansöker om återbäring ska ge skattemyndigheterna möjlighet att inspektera fordonet innan det förs ut ur landet samt presentera nödvändig utredning om att villkoren för återbäring har uppfyllts.

Om ett fordon för vilket skatt har återburits registreras eller tas i bruk i Finland på nytt, beskattas fordonet enligt de bestämmelser som gäller för beskattning av begagnade fordon, utan beaktande av tidigare verkställd beskattning av fordonet i Finland.

Föreslagen lydelse

Ansökan om återbäring vid utförsel ska lämnas till skattemyndigheten senast 14 dagar innan fordonet förs ut. Den som ansöker om återbäring ska ge skattemyndigheterna möjlighet att inspektera fordonet innan det förs ut ur landet och lägga fram nödvändig utredning om att förutsättningarna för återbäring har uppfyllts.

Om ett fordon för vilket skatt har återburits registreras eller tas i bruk i Finland på nytt, beskattas fordonet enligt de bestämmelser som gäller för beskattning av begagnade fordon, utan beaktande av tidigare verkställd beskattning av fordonet i Finland. *Har det förflytit mindre än sex månader från betalningen av återbäringen kan det värde som bestämts för återbäringen vid utförsel anses utgöra fordonets beskattningsvärde.*

34 e §

Den skattskyldige kan ansöka om återbäring vid utförsel på förhand (förskottsåterbäring), om ett fordon som för första gången tas i bruk i Finland är avsett att användas i Finland i högst fem år på grundval av ett tidsbundet hyresavtal. En förutsättning för återbäring är att den sökande visar att uthyraren har etablerat sig inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och med regelbunden uthyrning av fordon som sin af-färsverksamhet. Ansökan om förskottsåterbäring ska göras hos skattemyndigheten samtidigt som skattedeklarationen för fordonet lämnas in. Förskottsåterbäringen uppgår till det belopp som vid det tidsbundna hyresavtalets utgång skulle uppbäras i skatt enligt 11 b § 3 mom. Förskottsåterbäringen för ett fordon som förts in som begagnat beräknas på grundval av skatten enligt 8 a § och med det avdrag som avses i 11 b § 3 mom.

Om ett tidsbundet hyresavtal som utgjort grund för utbetald förskottsåterbäring ändras, ska mottagaren av förskottsåterbäringen anmäla ändringen hos skattemyndigheten. Tullen får meddela närmare föreskrifter om ansökningsförfarandet för återbäring vid utförsel och förskottsåterbäring, de uppgifter som ska lämnas i ansökan och de handlingar som ska lämnas i samband med ansökan

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

samt om tidpunkten för, innehållet i och förfaringssättet för anmälan om ändring av hyresavtal.

Om det till följd av en ändring av hyresavtalet eller av någon annan orsak konstateras att förskottsåterbäring beviljats till ett för stort belopp, återkrävs den överskjutande delen av den som fått återbäringen. Hela förskottsåterbäringen återkrävs om fordonet används i trafik i Finland efter utgången av det tidsbundna avtal som uppgetts till skattemyndigheten eller återbäring vid utförelse inte söks för fordonet inom trettio dagar från utgången av det tidsbundna avtalet. Förskottsåterbäring återkrävs dock inte om fordonet har skrotats eller annars förstörts och en anteckning om detta gjorts i fordonstrafikregistret i enlighet med 66 e § i fordonslagen. Beslut om återkrav av förskottsåterbäring ska fattas senast inom ett år från ingången av det kalenderår som följer på utgången av det tidsbundna hyresavtal för fordonet som uppgetts till skattemyndigheten. På återkrav av förskottsåterbäring i de fall som avses i detta moment tas skattetillägg ut med iakttagande av lagen om skattetillägg och förseningsränta (1556/1995).

37 §

Innan ett fordon registreras i Finland eller här tas i bruk, ska den skattskyldige göra anmälan till skattemyndigheten (*bilskattedeclaration*). För bestämmande av fordonets beskattningsvärde ska det i anmälan ingå uppgifter om fordonets utrustning, identifieringsuppgifter om fordonet samt uppgifter om annat sådant som inverkar på beskattningen.

37 §

*Innan ett fordon registreras i Finland eller tas i bruk här, ska den skattskyldige göra en anmälan hos skattemyndigheten (*bilskattedeclaration*). För bestämmande av den skatt som ska betalas för fordonet ska det i anmälan ingå uppgifter om fordonets utrustning, identifieringsuppgifter om fordonet samt uppgifter om annat sådant som inverkar på beskattningen. *Tullen får meddela närmare föreskrifter om hur deklARATIONERNA ska lämnas in och om deklARATIONSFÖRFARANDET i övrigt.**

65 §

Med anledning av återbäring enligt 34 d § betalas ränta, om sökanden visar att fordonet har förts in till Finland för tidsbunden användning och användningstiden har bestämts innan fordonet förts in. Ränta betalas högst för den användningstid som bestämts på förhand. Räntan beräknas som en årlig ränta

65 §

*På återbäring vid utförelse enligt 34 d § betalas ränta, om sökanden visar att fordonet har förts in till Finland för tidsbunden användning och användningstiden har bestämts innan fordonet förts in. Ränta betalas högst för den användningstid som bestämts på förhand. *Ränta betalas dock inte om den sö-**

RP 34/2016 rd

Gällande lydelse

som är den i 12 § i räntelagen (633/1982) avsedda referensräntan för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga.

Föreslagen lydelse

kande har fått förskottsåterbäring enligt 34 e §. Räntan beräknas som en årlig ränta som är den i 12 § i räntelagen (633/1982) avsedda referensräntan för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga.

74 d §

Ett beslut kan delges utan mottagningsbevis, varvid det anses ha delgivits den sjunde dagen efter det att beslutet lämnades in till posten, om inte något annat visas. Beslutet kan också delges personligen eller delges en registrerad skattskyldig genom elektroniskt svarsmeddelande. Då anses beslutet ha delgivits den vardag som följer efter den dag då beslutet fastställdes.

74 d §

Ett beslut kan delges utan mottagningsbevis, varvid mottagaren anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att beslutet lämnades in till posten, om inte något annat visas. Beslutet kan också delges personligen eller delges ett registrerat *ombud* genom elektroniskt svarsmeddelande. Då anses mottagaren ha fått del av beslutet den vardag som följer efter den dag då beslutet fastställdes.

Ett beslut med anledning av en elektronisk deklARATION kan delges också elektroniskt med ett meddelande om att beslutet kan hämtas via skattemyndighetens informationssystem. Då anses mottagaren ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att beslutet kunde hämtas via skattemyndighetens informationssystem.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ansökningar om återbäring vid utförelse som lämnats till skattemyndigheten före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Lagens 34 d och 34 e § ska inte tillämpas på fordon för vilka den första dagen för bestämmande av skatten infallit den 31 mars 2009 eller tidigare.